

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування Теофіпольського районного суду
Хмельницької області**

13.09.2023

м. Хмельницький, 2023

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 13.09.2023 групою національного превентивного механізму (далі – група НПМ) у складі:

Кізаєвої Оксани Миколаївни, представник Уповноваженого у Хмельницькій області;

Шейгец Оксана Миронівна, головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Осередчук Ольга Михайлівна, представник громадської організації здійснили плановий моніторинговий візит національного превентивного механізму до Теофіпольського районного суду Хмельницької області (далі – суд, районний суд).

Організаційне та фінансове забезпечення діяльності суду здійснює Державна судова адміністрація України через Територіальне управління Державної судової адміністрації України в Хмельницькій області.

Місцезнаходження суду: вулиця Небесної Сотні, 44, смт. Теофіполь, Хмельницький район, Хмельницька область, 30602.

Самойлович Андрій Павлович, голова районного суду.

Самойлюк Дмитро Юрійович, керівник апарату суду.

Відповідно до статті 22 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Теофіпольський районний суд Хмельницької області є судом першої інстанції та здійснює правосуддя у порядку, встановленому законом. Суд розглядає цивільні, кримінальні, адміністративні справи, а також справи про адміністративні правопорушення у випадках та порядку, визначених процесуальним законом.

Суд розміщено у двоповерховій адміністративній будівлі. На вході до суду є інформація про найменування судового органу. Охорона приміщення суду та пропускний режим до суду здійснюється працівниками територіального підрозділу Служби судової охорони України. Пропускний пост знаходиться на першому поверсі адміністративної будівлі суду.

У будівлі суду облаштовано один вхід – основний (центральний). У приміщенні районного суду встановлено інформаційні стенди з наявною інформацією про графік прийому громадян, телефони гарячих ліній Державної судової адміністрації України, надання безоплатної правової допомоги, правила та обов'язки учасників судових процесів тощо (фото 1).

Станом на 13.09.2023 у суді фактично працює 2 судді (по штату – 3). Кількість працівників суду становить 12 посадових осіб.

У будівлі суду облаштовано 2 зали судових засідань, один призначений для слухання кримінальних справ (знаходиться на першому поверсі в приміщенні суду), другий зал - для слухання цивільних та адміністративних справ знаходиться на другому поверсі.

Зал для розгляду кримінальних справ обладнано загородженням для розміщення підсудних, яке виготовлено з органічного скла з дотриманням вимог ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди» (фото 2).

Зали обладнані системами відеоконференцзв'язку для проведення судових засідань судових засідань технічно оснащені системою відеоконференцзв'язку для проведення судових засідань у режимі відеоконференції.

Вікна залу для слухання кримінальних справ обладнані решітками, лави для розміщення підсудних (засуджених) осіб прикріплені до підлоги.

Зали судового засідання обладнані необхідною технікою та технічним засобами фіксування судового процесу з можливістю відеозапису судових засідань.

Попередні зауваження.

Відвідування Теофіпольського районного суду групами НПМ раніше не здійснювалось.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

1.Порушення права на гідні умови тримання (стаття 25 Загальної декларації прав людини, стаття 28 Конституції України).

У порушення вимог пунктів 6.5.1, 6.5.2. ДБН В.2.2-26:2010, пунктів 9, 10, 12 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах підсудних (засуджених) за вимогою судів, затвердженого спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 (далі – Інструкція) у приміщенні суду не обладнано камери, зокрема для роздільного розміщення чоловіків та жінок, дорослих та неповнолітніх, інших осіб відповідно до вимог статті 8 Закону України «Про попереднє ув'язнення та статті 88 Кримінально-виконавчого кодексу України та з розрахунку три камери на один зал судових засідань для розгляду кримінальних справ. Варто зауважити, що підсудних (засуджених), які перебувають під вартою, вимушено тримають у стаціонарному загородженні для розміщення підсудних, яке знаходиться в залі судових засідань на першому поверсі.

За таких умов підсудні не мають змоги приймати їжу (згідно пояснень адміністрації суду приймання їжі підсудними, які перебувають під вартою, у

суді не передбачено) та не мають вільного доступу до питної води та до санвузла. Відсутні приміщення для розміщення особового складу варти, санітарні вузли.

2. Порухення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України)

У порушення вимог пункту 6.5 ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», у приміщенні суду не обладнано кімнату для роботи адвоката з підсудними (засудженими), що унеможлиблює реалізацію їх права на конфіденційне спілкування.

Окрім цього, у порушення вимог пункту 6.4.1. ДБН В.2.2-26:2010 у суді не обладнано приміщення для роботи з матеріалами справи юристами (адвокатами, прокурорами). Ознайомлення з матеріалами справи здійснюється у приміщенні канцелярії суду.

3. Порухення права на рівний доступ до правосуддя (статті 21 Конституції України; статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

Приміщення суду не обладнано засобами безпеки, орієнтування, отримання інформації для осіб із порушенням зору. На вході до будівлі відсутні таблички шрифтом Брайля, в самих приміщеннях відсутня візуальна інформація щодо шляхів руху та розташування приміщень/кабінетів, в т. ч. санітарних приміщень, повністю відсутні тактильні елементи доступності, що створює серйозну небезпеку та є порушенням прав осіб з порушенням зору.

В порушення вимог ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення» санітарний вузол суду є не доступний не тільки для осіб з інвалідністю на кріслі колісному, а й для відвідувачів похилого віку, оскільки перепоною на шляху до даного приміщення є стаціонарно встановлена металева перегородка та сходи, необладнані внутрішнім пандусом, що унеможлиблює відвідувачам суду, в тому числі маломобільним, без сторонньої допомоги, скористатися даним приміщенням (фото 3).

4. Порухення права на забезпечення безпеки у суді.

У порушення вимог пункту 13 Інструкції маршрут конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених до залу судових засідань є відкритим, не ізольованим, з центрального входу будівлі суду.

Також не дотримано вимог пункту 14 Інструкції, зокрема відсутні бокс або огорожена стоянка для спеціального автотранспорту біля приміщення суду. Спеціальний конвойний транспорт здійснює посадку (висадку) обвинувачених (підсудних), засуджених з центральної частини приміщення суду.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України в Хмельницькій області:

1.1. Опрацювати питання щодо додаткового фінансування Теофіпольського районного суду з метою приведення його приміщень до вимог Державних будівельних норм України.

1.2. Вжити заходів щодо обладнання приміщення суду відповідно до Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 для забезпечення доступу до приміщень суду особам з інвалідністю.

1.3. Розглянути питання щодо обладнання в приміщенні суду конвойного приміщення, необхідної кількості камер для підсудних (засуджених), кімнати для роботи адвоката з підсудним (засудженим) та для відвідувачів суду з метою ознайомлення з матеріалами справи.

1.4. Опрацювати питання щодо обладнання боксу для заїзду спеціального конвойного автомобіля та огороженої стоянки для спеціального автотранспорту варті.

2. Голові Теофіпольського районного суду Хмельницької області:

2.1. Забезпечити доступ до питної води як підсудних (засуджених) осіб, так і відвідувачів суду.

2.2. Розробити окремий ізольований маршрут конвоювання підсудних (засуджених) осіб.

2.3. Опрацювати питання щодо створення умов для відвідування суду усіх груп населення, в тому числі маломобільних, відповідно до вимог ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення».

Додаток: фотоматеріали

**Керівник групи НПМ
головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини**

Оксана ШЕЙГЕЦ

Фото 1

Фото 2

Фото 3

